

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอน
เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางมัลลิกา ธิราวัตร

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยศรี

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและจำแนกประเภทของกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดขึ้นและศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียน เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยแบบสำรวจข้อมูลเบื้องต้น สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือครูที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 50 โรงเรียน รวม 50 คน และแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สำหรับครูผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโรงเรียนละ 4 คน จำนวน 200 คน การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและบรรยาย

ผลการศึกษารูปได้ว่าทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักสูตรที่กรมวิชาการกำหนดและกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตรที่โรงเรียนจัดทำขึ้นและการจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรแบบบูรณาการ มีการดำเนินการในโรงเรียนส่วนใหญ่และครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมที่เน้นการให้ความรู้ ความเข้าใจในสาระด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่มอภิปรายและการทำรายงาน การส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เน้นประสบการณ์ตรง ส่วนใหญ่ใช้วิธีการให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงและการศึกษาดูงาน

จากการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรโรงเรียนพบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการจัดหลักสูตรและการสอนที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง การจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตรของกรม

วิชาการและหลักสูตรที่โรงเรียนสร้างขึ้นเอง มีปัญหาเกี่ยวกับความพร้อมด้านเอกสาร/ตำราและสื่อการสอน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่ ความพร้อมของครูผู้สอนกิจกรรม ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกโรงเรียนหรือจัดร่วมกับองค์กรภายนอก คือ ความพร้อมในด้านแหล่งเรียนรู้

นอกจากนั้นบุคลากรโรงเรียนมีความเห็นโดยรวมว่า ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุดจากการจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตรที่กรมวิชาการกำหนดและจากการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายในโรงเรียนรวมทั้งการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกโรงเรียนหรือจัดร่วมกับองค์กรภายนอก ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผู้ได้รับประโยชน์มากที่สุดคือ ผู้เรียน ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการจัดกิจกรรมโดยใช้หลักสูตรที่โรงเรียนสร้างขึ้นเองมากที่สุดคือ ทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมและครูผู้สอนได้รับผลประโยชน์มากที่สุดในการสร้างหลักสูตร อย่างไรก็ตามประโยชน์ในด้านทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	Analysis of Instructional Activities Promoting Environmental Conservation in Chiang Mai Province's Secondary Schools
Author	Mrs.Mullika Thirawattra
Degree	Master of Education (Curriculum and Instruction)
Independent Study Advisor	Assoc.Prof. Dr.Sirmsree Chaisorn

ABSTRACT

The objectives of this independent study were to collect and classify the instructional activities promoting environmental conservation in Chiang Mai secondary schools and to study the opinions of school personnel about the problems and the benefits of the activities. Instruments included initial inventory for school administrators and a questionnaire for teachers. The instruments were used for data collection from 50 secondary schools administrators in Chiang Mai and from 200 sampled teachers who arranged learning and teaching environmental conservation activities in those schools. Obtained data were analyzed by using frequency, standard deviations, average and percentage and presented in tables with description.

The result of the study were as follows :

Every school followed the curriculum from the Department of Academic Affairs of the Ministry of Education and provided co-curricular activities related to environmental conservation. Most schools constructed their own curriculums and used integrated curriculum and co-curricular activities. Most teachers used buzz group discussion and report assignments in promoting knowledge of environmental conservation.

The encourage experiential activities, most teachers used direct or hands-on methods and study tours.

From school personnel's opinions, problems in curriculum and instructional organization were at the moderate level. Problems relating to the use of the Department of Academic Affairs Curriculum and school-initiated curriculum concerned the adequacy of books and instructional media. For within-school co-curricular activities, teachers' readiness seemed to be the major problem. For out-of-school co-curricular activities, problems relating to learning resources were found.

Moreover, school personnel felt that in general, students gained much benefits from all types of programs, especially from the use of the Department of Academic Affairs curriculum and co-curricular activities by which students gained knowledge and understanding of environmental conservation most. From school-initiated curriculum, students gained environmental awareness and positive attitude toward the environment. Teachers were thought to have more benefits from the school-initiated curriculum. However, students' problem-solving skills were thought to be gained at the moderate level.